

Nemzetgazdasági Minisztérium

NAGY MÁRTON

Az EU versenyképességének javításához PÉNZRE van szükség

—

Az EU-s támogatási szabályokat jelentősen át kell alakítani

SIKERES MAGYAR ELNÖKSÉG 2024: ESÉLY AZ EURÓPAI UNIÓNAK

2025. január 20.

AZ EU-S VERSENYKÉPESSÉG JAVÍTÁSA ÉS A ZÖLD ÁTMENET JELENTŐS FORRÁSIGÉNNYEL BÍR

LETTA JELENTÉSE SZERINT AZ EU-NAK EL KELL DÖNTENIE, HOGYAN FINANSZÍROZZA FŐ STRATÉGIAI VÁLLALÁSAIT

Enrico Letta jelentése szerint az EU **három kulcsfontosságú vállalás** mellett kötelezte el magát, amelyek mindegyike **jelentős lehetőségeket kínál, de egyúttal hatalmas költségekkel is jár**. A politikai ellenreakciók elkerülése és a polgárok aggodalmainak enyhítése érdekében az EU-nak **világos, egyértelmű és átlátható megoldást kell találnia e kötelezettségvállalások finanszírozására és költségelosztására**.

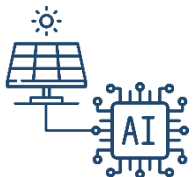
Bővítés folytatása

A bővítés iránti elköteleződés nemcsak a célt, hanem a végrehajtás pontos kivitelezését is előtérbe helyezi. Az új tagok integrációs útvonalának meghatározása az elkövetkező évek egyik legnagyobb kihívása lesz.

Az EU biztonságának javítása

A mély és rendszerszintű instabilitás új világrendjében az EU-nak nagyobb figyelmet kell fordítania az európai polgárok biztonságára. Ehhez határozottabb fellépésre és cselekvésre lesz szükség a védelem területén.

Zöld és digitális átmenet

Az EU elkötelezett az európai társadalom és gazdaság fenntartható és méltányos átalakítása mellett. **A jelenlegi időszak kulcsfontosságú az átfogó zöld és digitális átállás sikeres végrehajtásának biztosításához.**

DRAGHI JELENTÉSE AZ INNOVÁCIÓRA ÉS AZ ENERGIAÁTMENETRE FORDÍTOTT KIADÁSOK NÖVELÉSÉT JAVASOLJA AZ EU VERSENYKÉPESSÉGÉNEK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

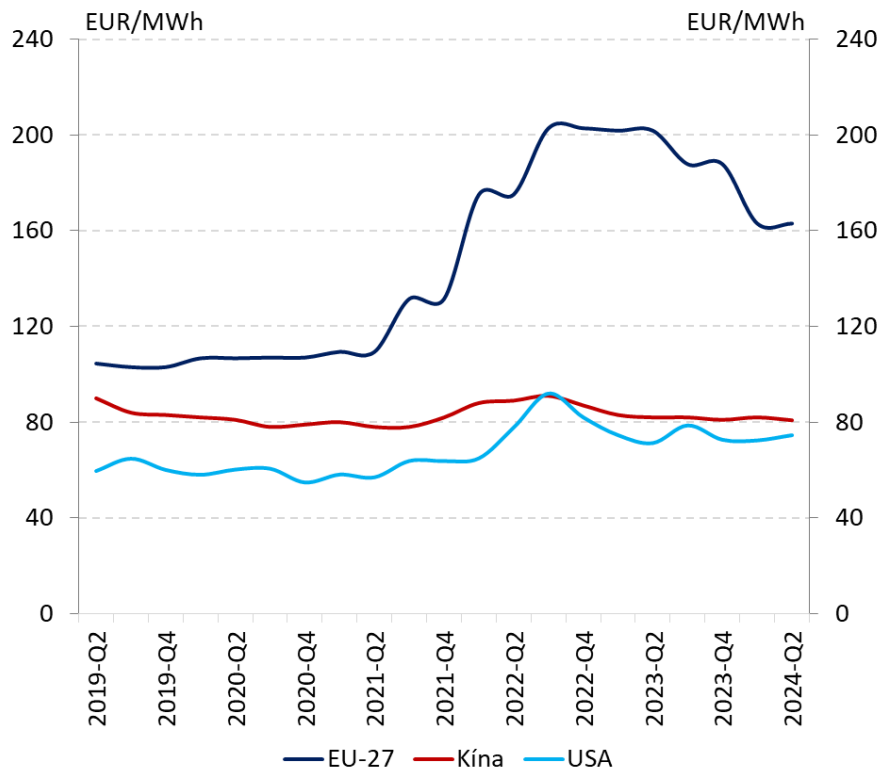
Draghi fő javaslatai az EU innovációs deficitjének leküzdéséhez:

- A 2028-2034 közötti EU 10. Kutatási és Innovációs Keretprogram **költségvetésének megduplázása** (a jelenlegi 100 milliárd euróról 200 milliárd euróra emelése)
- Radikálisan **új technológiák innovációjának fokozottabb támogatása**
- A világ élvonalába tartozó **kutatási és technológiai infrastruktúrába történő beruházások növelése**
- **Alapkutatás költségvetésének növelése**, globális szinten **kiemelkedő kutatóintézetek létrejöttének elősegítése** és a **legkiválóbb kutatók Európába vonzása**
- **Szabályozási ökoszisztéma egyszerűsítése** és kedvezőbbé tétele az innovatív vállalkozások számára

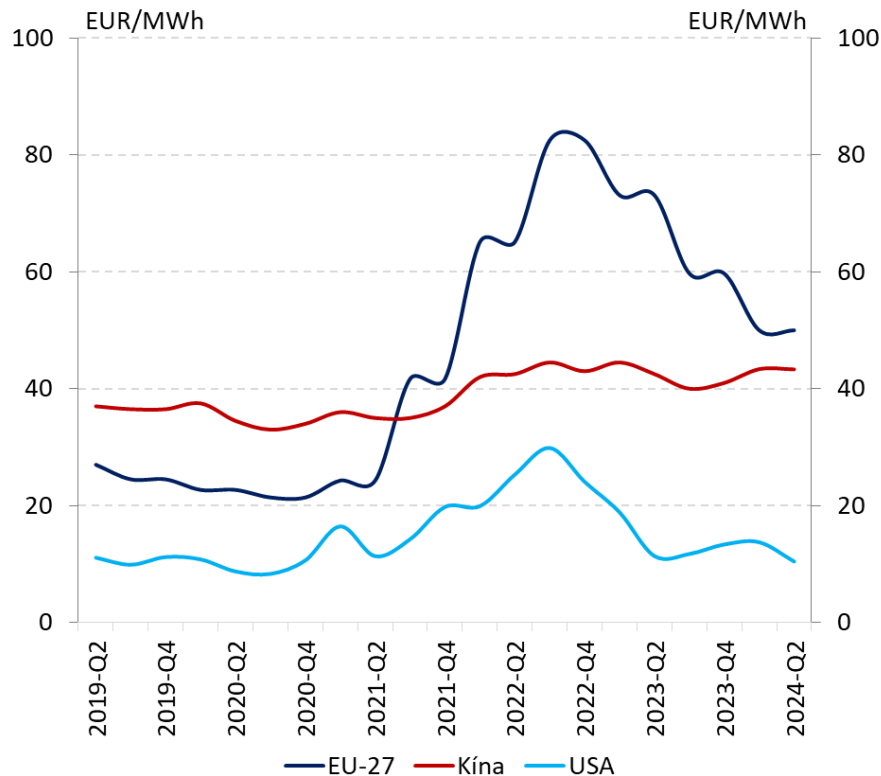
Draghi fő javaslatai az energiaátmenet megvalósításához:

- **K+F+I finanszírozás koncentrálása, növelése és felgyorsítása** a kulcsfontosságú technológiákra vonatkozóan a megfizethetőbb energia végett
- **Villamosenergia-hálózat beruházásainak előmozdítása** az elektrifikáció fokozása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése érdekében
- Az engedélyezési és **adminisztratív folyamatok egyszerűsítése és ésszerűsítése**
- **Energiaköltségek csökkentése** az adók és díjak maximalizálása, és a zöld megoldások ipari bevezetéséhez kapcsolódó adójóváírások révén
- **Magán- és közfinanszírozás bevonása** az energiaátmenet és hálózatfejlesztés felgyorsítása érdekében
- **Elektromos autók töltőinfrastruktúrájának fejlesztése** a piaci elterjedésük segítése céljából

DRAGHI RÁMUTAT, HOGY A CSÖKKENÉS ELLENÉRE AZ EURÓPAI VÁLLALATOK SZÁMÁRA AZ ENERGIAÁR MÉG MINDIG TÖBBSZÖRÖSE AZ AMERIKAI VÁLLALATOKÉNAK

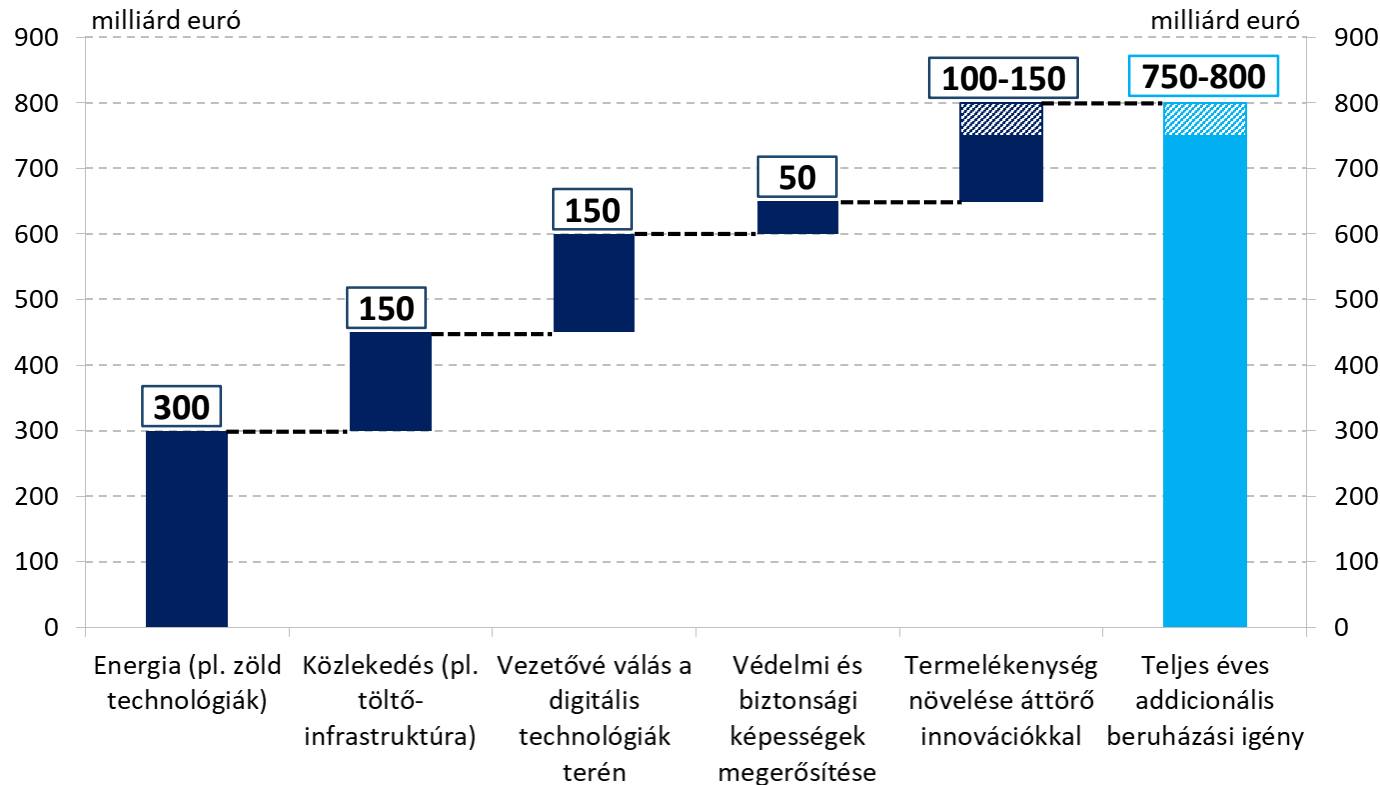

Átlagos ipari fogyasztói áramár
(2019-2024)

Átlagos ipari fogyasztói gázár
(2019-2024)

A DRAGHI-JELENTÉSBEN MEGFOGALMAZOTT CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ AZ EU-NAK DRASZTIKUSAN NÖVELNIE KELL A BERUHÁZÁSI RÁTÁJÁT

Addicionális beruházási szükségletek

A Draghi-jelentésben megfogalmazott célok eléréséhez az EU-nak évente legalább 750-800 milliárd euró többletberuházást kell eszközölnie. Ez vélhetően egy alsó becslés, mivel számos cél esetében nem a teljes szükségletet veszi figyelembe.

Ez az EU 2023-as GDP-jének 4,4-4,7 százaléka. A többletberuházások révén az EU beruházási rátája 22 százalékról 27 százalékra nőne, amire a '70-es évek óta nem volt példa.

Éves adiciónális beruházási igény 2025-2030 között kategóriánként

DRAGHI REFORMJA ÁTMENETILEG NÖVELNÉ A KÖLTSÉGVETÉSI HIÁNYT, DE HOSSZÚ TÁVON A MAGASABB TERMELÉKENYSÉG KOMPENZÁLNÁ A KEZDETI KÖLTSÉGEKET

A szükséges addicionális beruházások, amelyek a GDP közel 5 százalékát teszik ki, **15 éven belül mintegy 6 százalékkal növelnék a kibocsátást**. A beruházások kezdetben inflációnövekedéshez vezetnének, és a nettó export átmenetileg csökkenne, **de hosszú távon nem okoznának inflációs nyomást**.

A további tőkepiaci integráció önmagában nem fogja biztosítani a megcélzott befektetési összeget. Bár a tőkepiac hatékonyságának javulása csökkenti a magánszektor költségeit, azonban a célok eléréséhez állami segítségre is szükség van. **Draghi beruházási tervének finanszírozásához a magánberuházások támogatására és közvetlen kormányzati beruházásokra is szükség van**.

A szükséges beruházási támogatások, társaságiadó-csökkentések és közvetlen állami beruházások növelnék a költségvetési kiadásokat. **A GDP-arányos elsődleges költségvetési egyenleg átmenetileg romlana**, ha ezeket a költségeket nem ellensúlyoznák máshol elért megtakarítások.

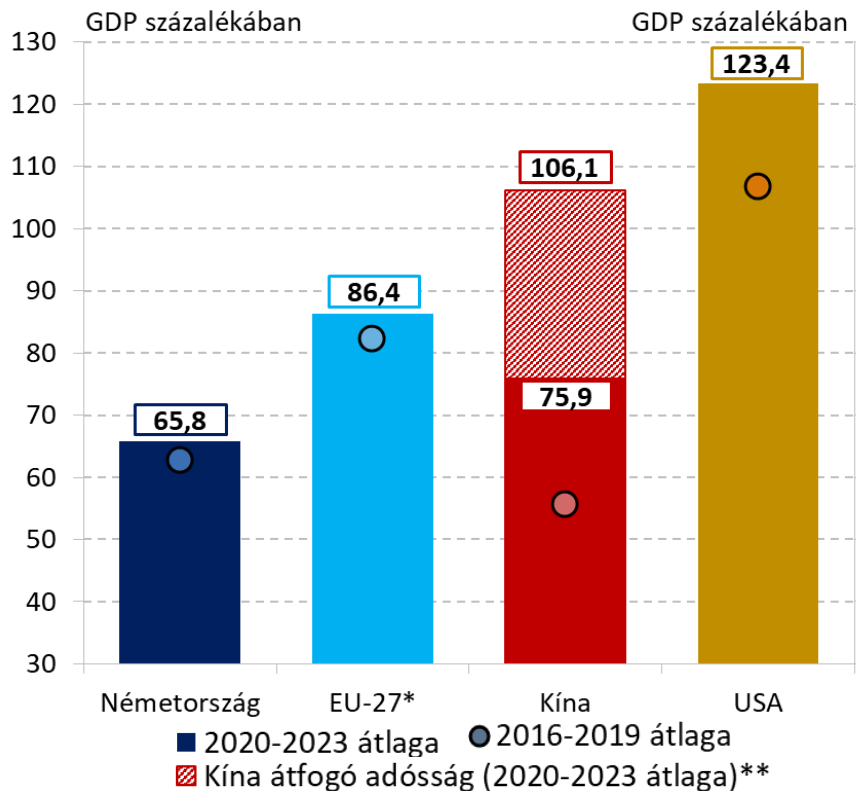

A reform végrehajtása hosszú távon jelentősen növelné az EU teljes termelékenységét. A magasabb termelékenység további **állami bevételeket generálna**, amelyek kompenzálnák a terv végrehajtásához szükséges kezdeti állami beruházási kiadásokat.

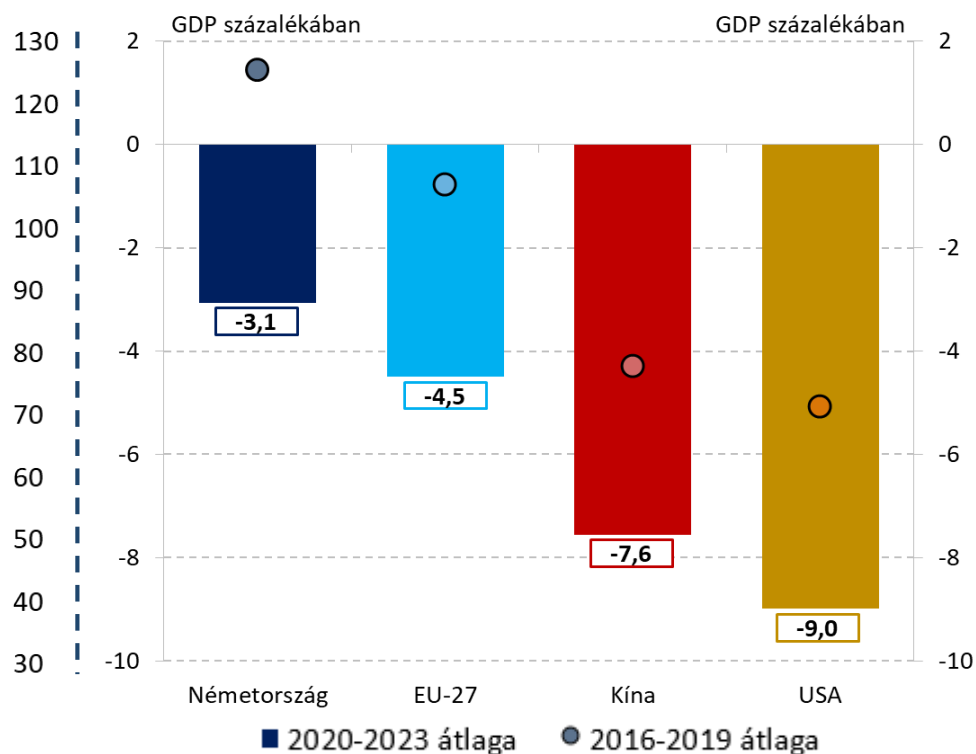

AZ EU TAGÁLLAMAINAK FOKOZNI KELL A VERSENYKÉPESSÉG FISKÁLIS ÉLÉNKÍTÉSÉT

AZ USA ÉS KÍNA LAZÁBB KÖLTSÉGVETÉSI POLITIKÁJA VERSENYELŐNYHÖZ JUTTATTA ŐKET AZ EU-VAL SZEMBEN

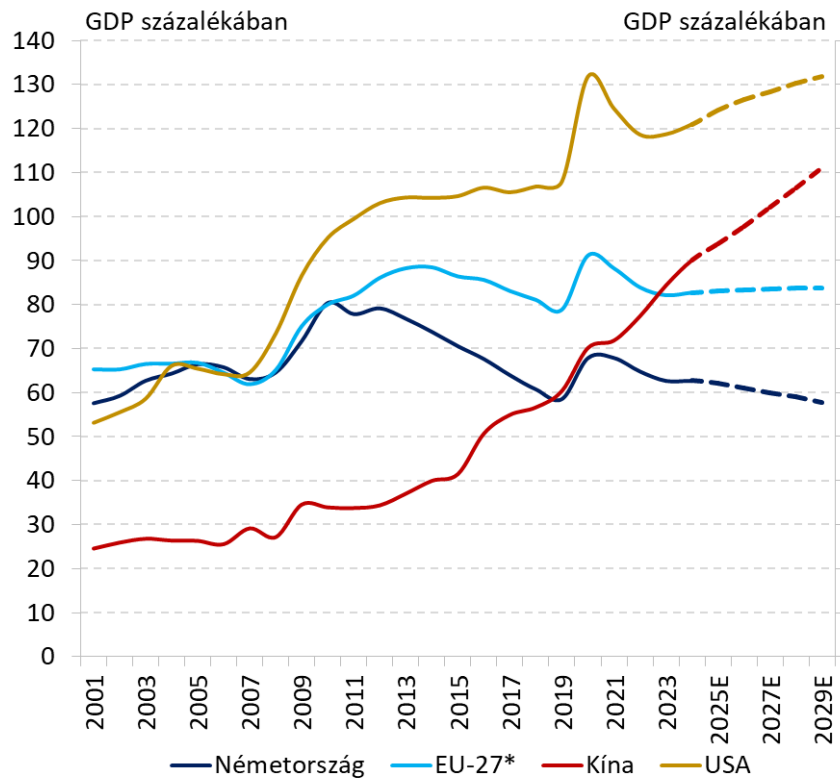
A bruttó államadósság alakulása a GDP százalékában (2016-2023)

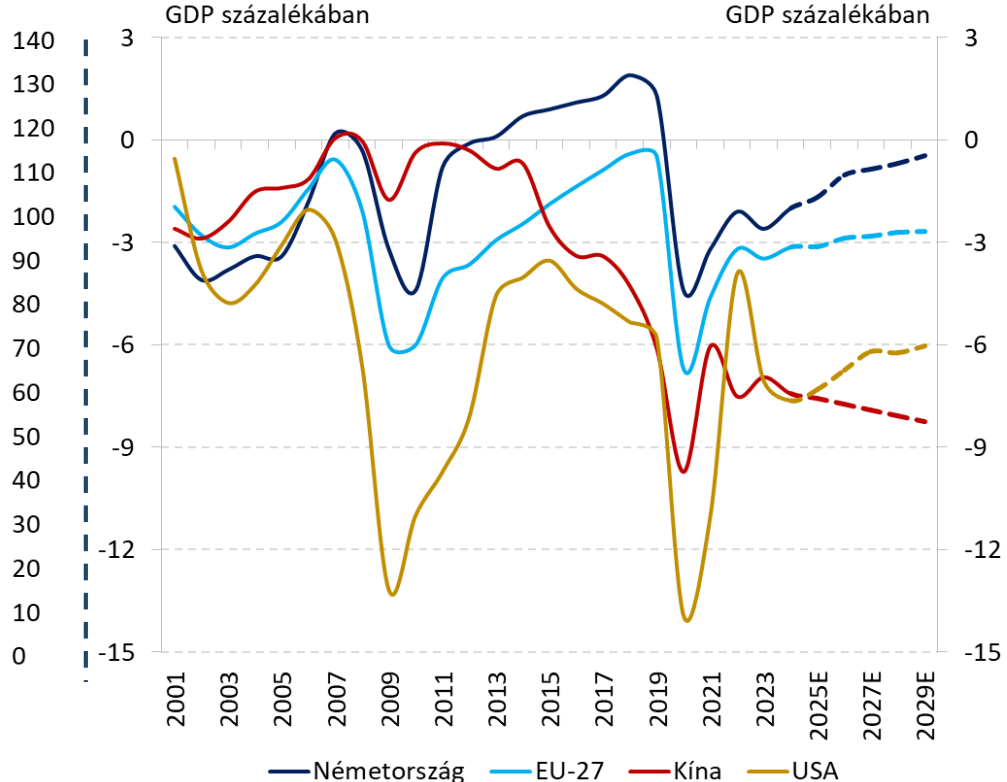
Az államháztartás nettó hiányának alakulása a GDP százalékában (2016-2023)

Forrás: IMF, Eurostat
 Megjegyzés: *A kormányközi, EU-n belüli hitelnyújtással együtt.
 **Az átfogó adósság magában foglalja az államilag irányított alapokat és az önkormányzati finanszírozási eszközöket (LGFV).

A SZIGORÚ KÖLTSÉGVETÉSI SZABÁLYOK MIATT AZ EU-NAK SZŰKEBB MOZGÁSTERE VAN A ZÖLD ÉS DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS FINANSZÍROZÁSÁRA, MINT AZ USA-NAK ÉS KÍNÁNAK

A bruttó államadósság alakulása és előrejelzése a GDP százalékában (2000-2029E)

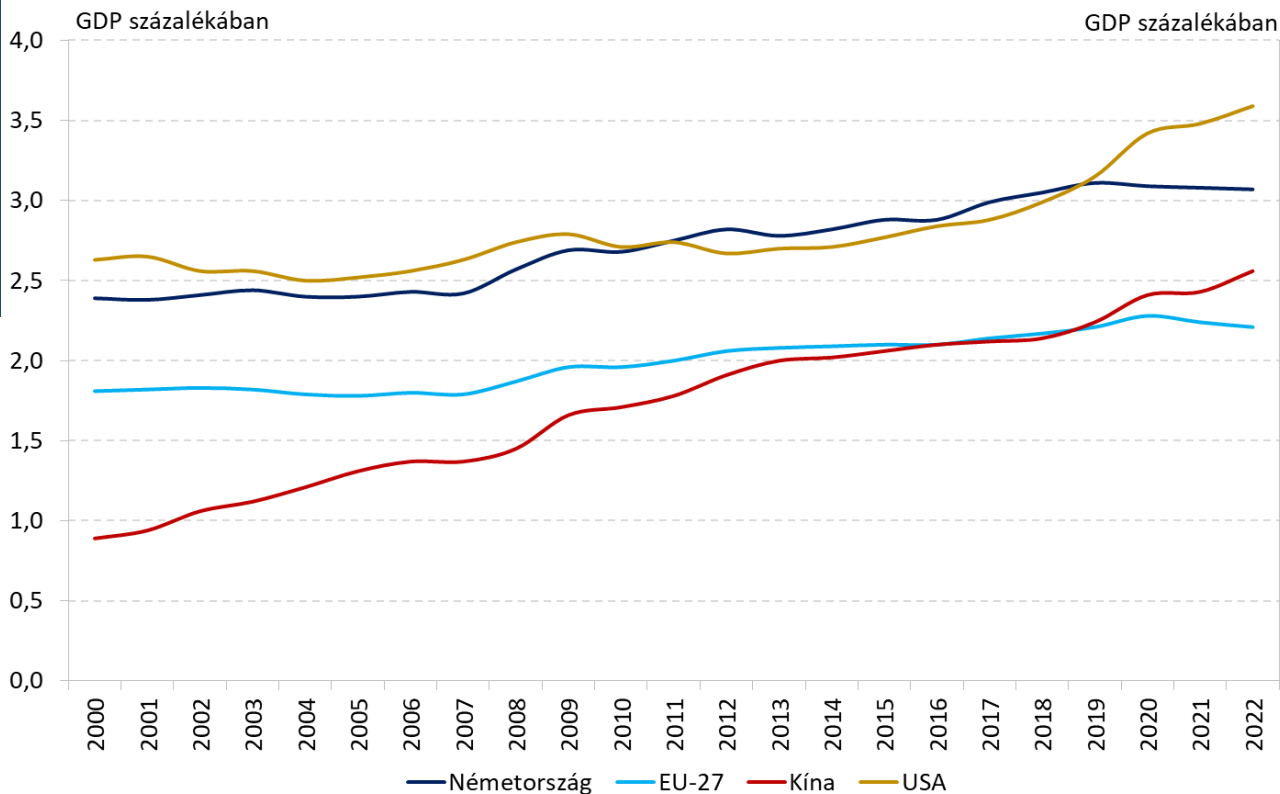

Az államháztartás nettó hiányának alakulása és előrejelzése a GDP százalékában (2001-2029E)

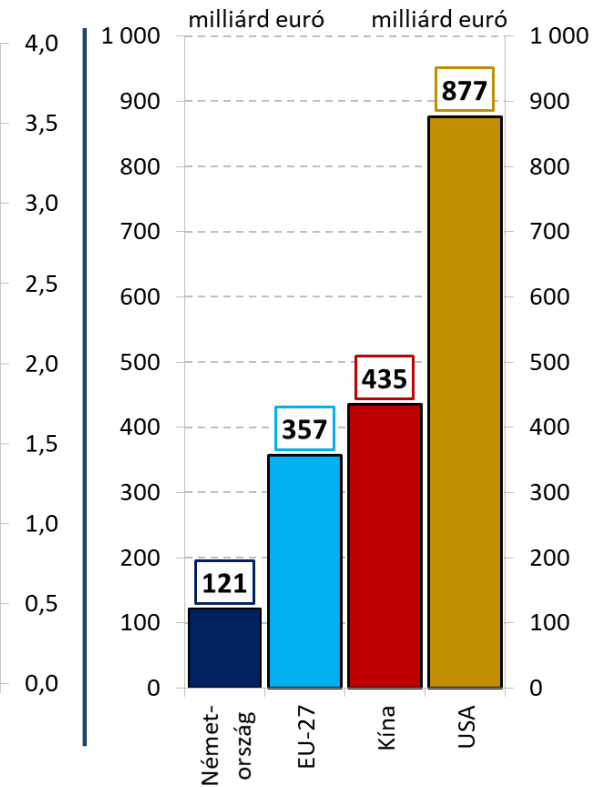
Forrás: IMF WEO

*Megjegyzés: A kormányközi, EU-n belüli hitelnyújtással együtt.

AZ USA-BAN SOKKAL MAGASABB A K+F-INTENZITÁS, MINT AZ EU-BAN, ÉS KÍNA IS MEGELŐZÖTT MINKET 2019-BEN

A bruttó K+F kiadások a GDP-hez viszonyítva (2000-2022)

Bruttó K+F kiadások euróban (2022)

AZ EU ÚJ KÖLTSÉGVETÉSI SZABÁLYAI ELŐÍRJÁK A 3 SZÁZALÉK FELETTI HIÁNNYAL RENDELKEZŐ TAGÁLLAMOKNAK, HOGY A HIÁNYT 1,5 SZÁZALÉKRA CSÖKKENTSÉK

Az EU új költségvetési szabályai

Államadósság

GDP 90 százaléka <

Évente átlagosan
1 százalékpontos
csökkentés

GDP 60-90 százaléka

Évente átlagosan
0,5 százalékpontos
csökkentés

<GDP 60 százaléka

Költségvetési hiány

GDP 3 százaléka <

4 éves kiigazítási időszak

Évi 0,4 százalékpontos
elsődleges egyenleg javulás

5-7 éves kiigazítási időszak

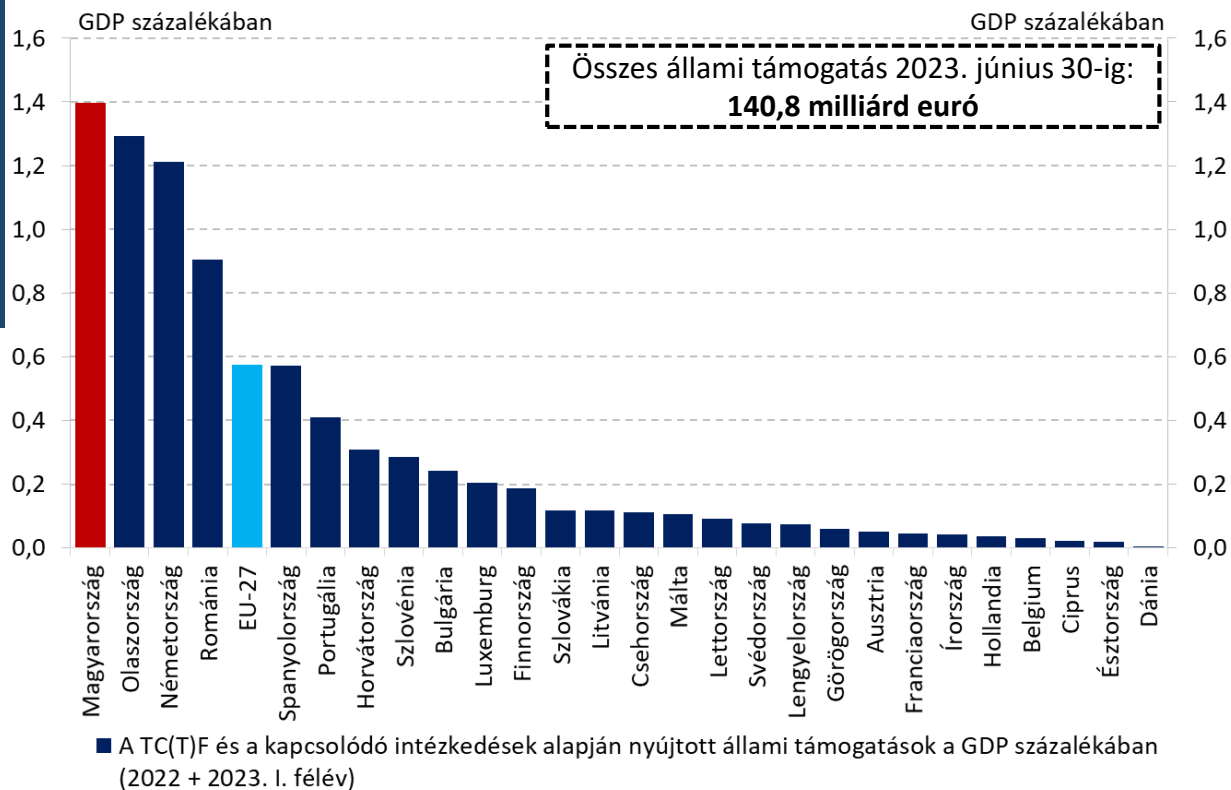
Évi 0,25 százalékpontos
elsődleges egyenleg javulás

<=GDP 1,5 százaléka

A 2024 áprilisától hatályos új költségvetési szabályok értelmében azoknak a tagállamoknak, amelyek államadóssága meghaladja a GDP 60 százalékát, vagy amelyek költségvetési hiánya meghaladja a GDP 3 százalékát, középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtaniuk, melyben bemutatják a kiigazítási pályát.

A magas adóssággal, vagy hiánnyal rendelkező tagállamoknak a 4 éves kiigazítási időszak végére a költségvetési hiányukat a GDP 1,5 százalékára kell csökkenteniük, államadósságukat pedig tartósan csökkenő pályára kell állítaniuk. A kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a költségvetési-strukturális terv érdemi reformokat és beruházási kötelezettségvállalásokat tartalmaz.

A VÁLLALKOZÁSOK ÁLLAMI TÁMOGATÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK SZIGORÍTÁSA TOVÁBB RONTHATJA AZ EU VERSENYKÉPESSÉGÉT AZ USA-VAL ÉS KÍNÁVAL SZEMBEN

A TC(T)F és a kapcsolódó intézkedések keretében 2022 márciusától 2023 júniusáig a GDP százalékában nyújtott állami támogatás az EU tagállamaiban

A TCTF keretében nyújtott állami támogatás fokozatos megszüntetése

A 2022 márciusában elfogadott **ideiglenes válság- és átállási keret (TCTF)** lehetővé tette a tagállamok számára, hogy az **energiaválság** által érintett **vállalatoknak vállalatonként legfeljebb 2,25 millió euró** összegű állami támogatást nyújtsanak.

Ezt az intézkedést 2024. június 30-án **megszüntették**, így az érintett vállalkozások többsége csak a **De Minimis** szabály alapján juthat állami támogatáshoz, amely jelenleg **vállalkozásonként csak 300 ezer eurót engedélyez**.

A TCTF **egyéb intézkedései**, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy támogassák a zöld átmenetet, szintén **megszűnnek 2025. december 31-én**.

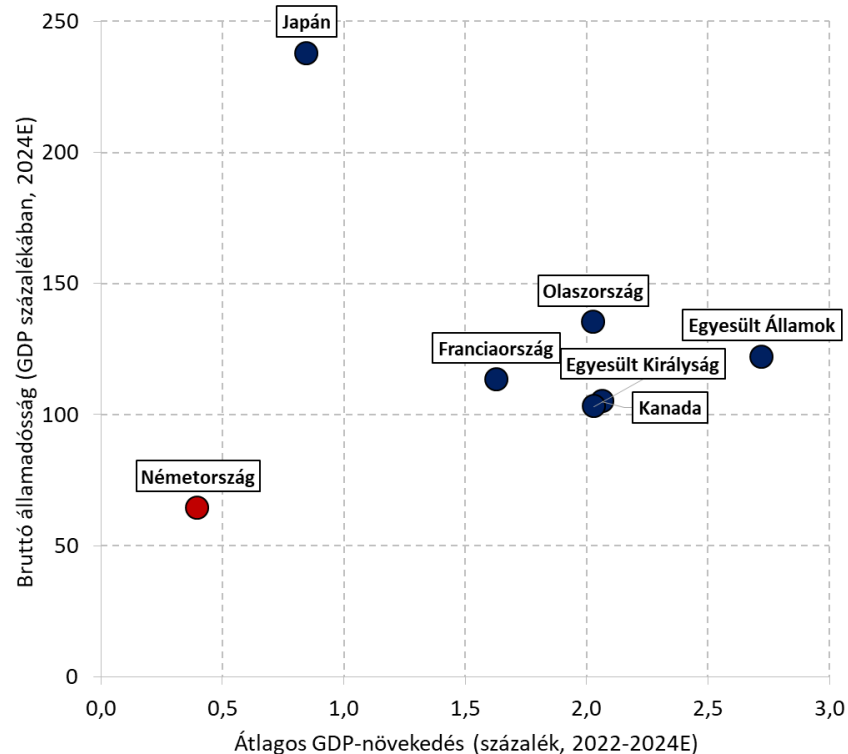
NÉMETORSZÁGBAN A FISKÁLIS ÉLÉNKÍTÉST ÉS A NÖVEKEDÉS BEINDÍTÁSÁT GÁTOLJA AZ ADÓSSÁGFÉK „KÉNYSZERZUBBONYA” IS

A német adósságfék szabály

Németország Alaptörvényében 2009 óta szerepel, hogy a kormánynak költségvetési egyensúlyra kell törekednie. A **központi kormányzat strukturális deficitje nem haladhatja meg GDP-arányosan a 0,35 százalékot.**

Az adósságfék szabály **jelentősen hátráltatja az infrastrukturális fejlesztéseket** és a jövő technológiáihoz kapcsolódó **beruházásöztönzést, így alacsonyabb növekedést eredményez.** Németország államadóssága messze a legalacsonyabb a G7 országai között, azonban az elmúlt évek átlagos GDP-növekedését tekintve is az utolsó helyen áll.

A szabály korábban felfüggesztésre került a Covid-járvány és az orosz-ukrán háború hatásai miatt, azonban 2024 óta **ismét érvényben van.** Ennek eredményeként a német kormánynak **szigorúbb költségvetési politikát kell követnie,** ez pedig olyan szigorításokkal járt, mint **az elektromos autók vásárlásöztönző támogatásának felfüggesztése,** melynek eredményeként éves alapon 26,1 százalékkal csökkentek az elektromos autók eladásai Németországban 2024 első 11 hónapjában.

A GDP-növekedés és az államadósság alakulása a G7 országokban

SZÁMOS NÉMET POLITIKUS, JEGYBANKÁR ÉS GAZDASÁGI SZAKÉRTŐ IS AZ ADÓSSÁGFÉK-SZABÁLYOK REFORMJA MELLETT ÉRVEL

Politikai pártok

Friedrich Merz, a CDU kancellárjelöltje 2024. novemberi nyilatkozata szerint **nyitott az adósságfék reformjára** azzal a feltétellel, hogy a felvett adósságot a beruházások élénkítésére fordítja Németország.

Olaf Scholz kancellár és Jörg Kukies pénzügyminiszter az **adósságfék** mérsékelt és célzott **reformjának szükségességéről** beszélnek, és az **SPD választási programjában is szerepel az adósságfék reformja** célkitűzésként.

A Zöldek választási programja szerint túl kicsi a költségvetés mozgásterét, így **az adósságfék-szabály reformja szükséges**, hogy infrastrukturális és zöld beruházásokat lehessen végrehajtani.

Jegybankárok, szakértők

A Bundesbank elnöke, **Joachim Nagel az adósságfék fellazítására szólította fel a következő német kormányt** egy 2024. decemberi interjúban.

A **DIW Berlin** gazdaságkutató intézet elnöke a jelenlegi **adósságfék-szabály káros hatásaira hívta fel a figyelmet** cikkében. Az **IW Köln szakemberei kidolgoztak egy reformtervet**, ami a szabály rugalmasabbá tételével hatékonyabb beruházásösztönzést tesz lehetővé.

Angela Merkel, az adósságféket bevezető volt kancellár is annak reformja mellett érvelt 2024 novemberében, hogy több beruházást lehessen megvalósítani.

AZ EU SZÁMÁRA KÉTFÉLE GAZDASÁGI MEGKÖZELÍTÉS LEHETSÉGES: PROTEKCIONIZMUS NÉLKÜLI GAZDASÁG VAGY ÁTMENETI PROTEKCIONIZMUS

I. Protekcionizmus nélküli gazdaság

- 1) Szabad verseny
- 2) Globalizáció
- 3) Nemzetközi együttműködés

II. Átmeneti protekcionizmus

- 1) Vámok
- 2) **Állami támogatások**
- 3) **Olcsó energia**

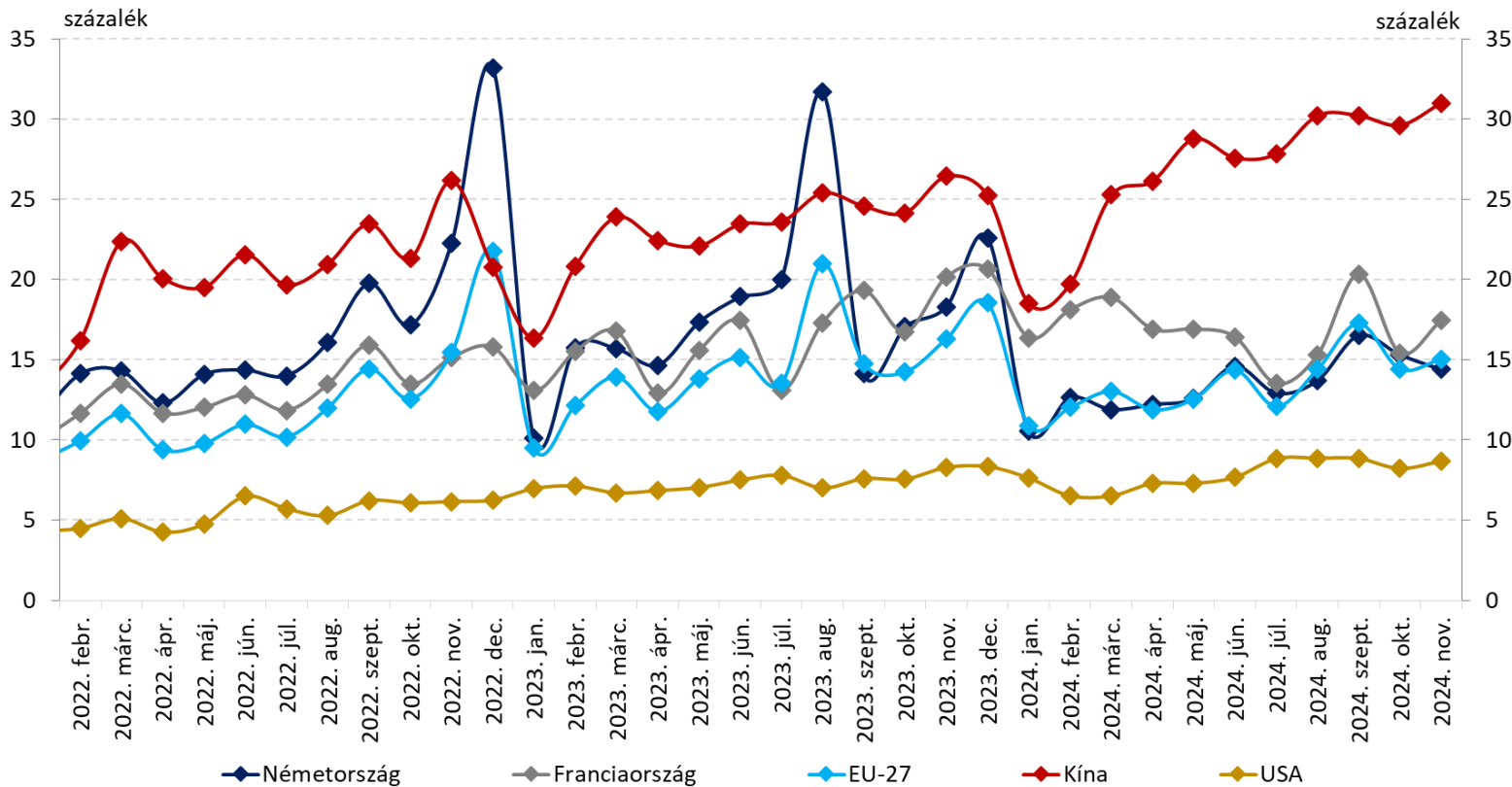
Az EU a magasabb vámok bevezetésével az ideiglenes protekcionizmus irányába mozdult el, de az ehhez szükséges finanszírozás jelenleg hiányzik.

- 2024. október 30-án az EU a jelenlegi 10 százalékos vámon felül további gyártóspecifikus vámokat vezetett be a kínai elektromos autókra. A vámok mértéke 7,8 százalék és 35,3 százalék közötti.

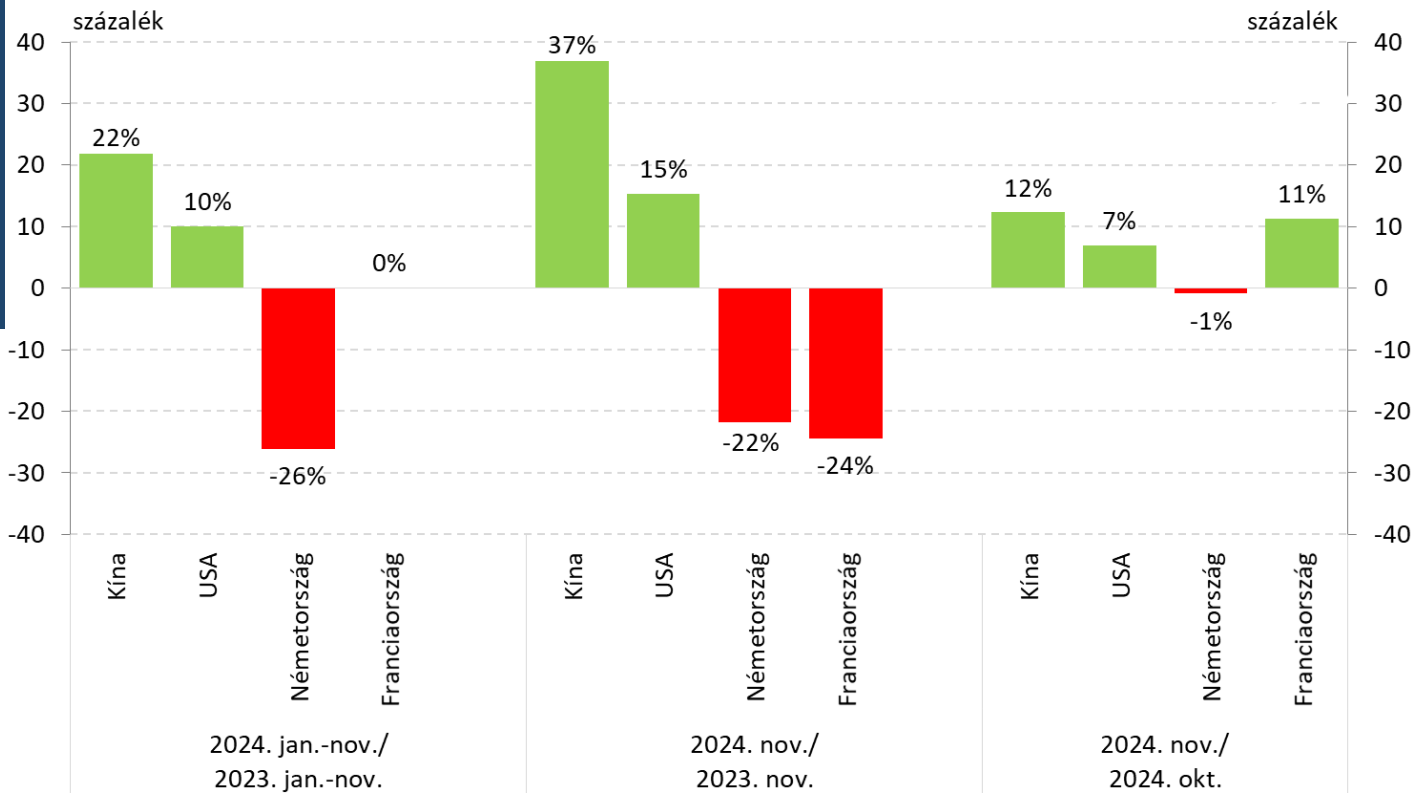
AZ ELEKTROMOS AUTÓZÁS AZ EU VERSENYKÉPESSÉG KULCSA

AZ EU VERSENYKÉPESSÉGI PROBLÉMÁI AZ ELEKTROMOS JÁRMŰVEK PIACÁN IS MEGMUTATKOZNAK

A teljesen elektromos autó eladások részaránya az összes újautó-eladáson belül az EU-ban, Kínában, az USA-ban és Németországban (2022-2024)

AZ USA-BAN ÉS KÍNÁBAN AZ EV ELADÁSOK KÉTSZÁMJEGYŰ NÖVEKEDÉSE, MÍG AZ EU LEGNAGYOBB PIACAIN STAGNÁLÁS VAGY VISSZAESÉS LÁTHATÓ 2024-BEN

A teljesen elektromos autó eladások alakulása éves és havi bázisokon egyes jelentős gazdaságokban (2024. nov.)

-

2023. jún. ✓
72 Mrd USD adókedvezmény csomag 2024-27-re
- 2024. ápr.**
Járműcsere-támogatás
-

2022. aug. ✓
Adójóváírás EV vásárlásakor (IRA)
-

2023. dec. —
EV-támogatási program tervezett előtti befejezése
-

2024. febr. —
Alacsony jövedelműek EV lízingprogramjának felfüggesztése 2024-re
- 2024. okt.**
Csökkentett 2025-ös EV-támogatások

A NÉMET PÁRTOK VÁLASZTÁSI KAMPÁNYÁNAK EGYIK KÖZPONTI TÉMÁJA AZ AUTÓIPAR MEGSEGÍTÉSE ÉS AZ ELEKTROMOS AUTÓK VÁSÁRLÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE

CDU/CSU

A **CSU választási ígéretei** között elhangzott az elektromos autók vásárlásának jelentős mértékű támogatása adókedvezményekkel és e-mobilitási támogatással, a **töltőinfrastruktúra gyors fejlesztése és kedvezményes autótöltési tarifa.**

Markus Söder, Bajorország miniszterelnöke és a CSU vezetője kijelentette, hogy **Németországnak „autós tervre” van szüksége** az elektromos átmenet menedzseléséhez, és a német kormánynek kötelessége minden áron megvédeni az autóipart.

SPD

Választási programja szerint az **SPD átmeneti adójóváírási lehetőséget** vezetne be a Németországban készült elektromos autók vásárlóinak, és **létrehozna egy 100 milliárd eurós pénzalapot, amiből az energiainfrastruktúrát fejlesztené és EV töltőállomásokat létesítene.**

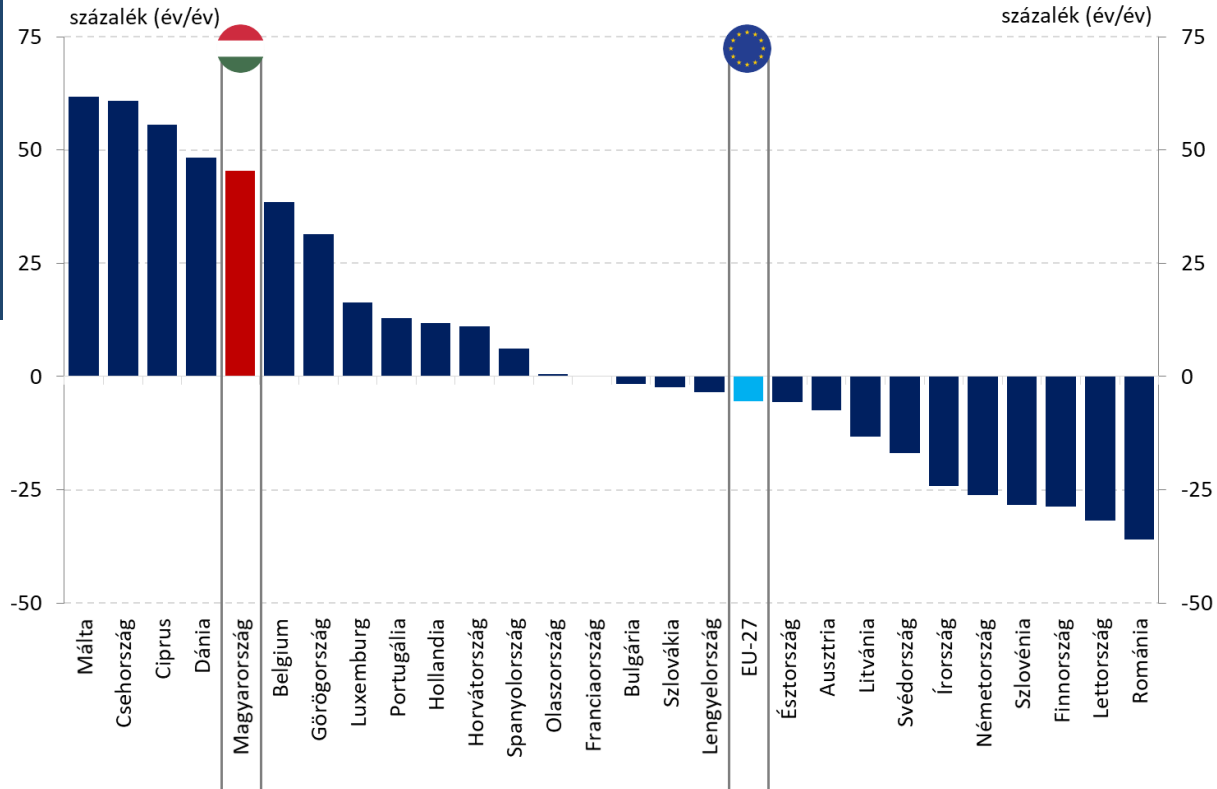
Olaf Scholz jelenlegi kancellár 2024 decemberében kijelentette, hogy **az EU-nak kellene egy összeurópai EV-vásárlásösztönző programot indítania.**

Zöldek

A jelenleg **Robert Habeck** zöldpárti kancellárjelölt által vezetett német **Gazdasági és Éghajlatvédelmi Minisztérium** sajtóértesülések szerint az **alacsony és közepes jövedelműek EV-vásárlását adókedvezményekkel és lízingprogram indításával ösztönözné** francia mintára, emellett mind az új, mind a használt elektromos autók vásárlói **ezer euró értékű, töltőállomásokon felhasználható kreditet kapnának.** Az elektromos autók **akkumulátorának átvizsgálását szintén államilag támogatnák, hogy élénkítsék a használtpiacot.**

A VÁSÁRLÁSÖSZTÖNZŐ PROGRAMOK HATÉKONYSÁGÁT A MAGYAR PÉLDA IS BIZONYÍTJA

A teljesen elektromos személyautók eladásának változása 2024 első 11 hónapjában az előző év azonos időszakához képest

A magyar EV-program

2024 februárja óta a hazai cégek elektromos autó beszerzéshez 2,8 és 4 millió forint között támogatást igényelhetnek autónként. A program teljes keretösszege 30 milliárd forint.

2024-ben 4 600 vállalkozás igényelt összesen közel 21 milliárd forint értékben támogatást mintegy 5 400 gépkocsira, melyek több, mint háromnegyede személyautó volt.

A cégek EV-vásárlását ösztönző program mellett a kormány a vidéki töltőhálózat fehér foltjainak felszámolását célzó támogatási programot is indított 28 milliárd forint értékben 2024 novemberében.

A VERSENYKÉPESSÉG JAVÍTÁSÁT AZ EU TAGÁLLAMAINAK FISKÁLISAN IS ÖSZTÖNÖZNI KELL

Az EU-nak sürgősen javítania kell versenyképességét

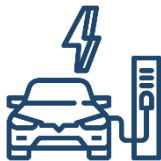
A versenytársaktól való leszakadás megállításához az EU-nak drasztikus versenyképesség-javító beruházásokra van szüksége: biztosítania kell a megfizethető energiát, növelnie kell termelékenységét, felszámolnia innovációs deficitjét, végre kell hajtania a zöld és digitális átmenetet.

A jelentős beruházásokhoz fiskális ösztönzőkre is szükség van

A versenyképesség javításához fiskális ösztönzőkre is szükség van. A jelenlegi EU-s szabályok nem biztosítanak megfelelő teret a szükséges állami beruházásösztönzés számára, ezért azok reformjára van szükség.

Az elektromos autózás jelenti a versenyképesség kulcsát

Az elektromos autók kezdeti elterjesztésében kulcsfontosságú az állam szerepe. Az állami támogatások által megteremtett piaci lendület idővel önfenntartó növekedéshez vezet, ami hosszú távon versenyképességi, gazdasági és környezetvédelmi is szempontból előnyös.

Nemzetgazdasági Minisztérium

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!